

Димитъръ се бори за народа

Димитъръ решилъ да се бори самоотвержено за народа. Затова той се мъстилъ като учителъ въ много мѣста да събужда своите братя по села и въ градовете: Битоля, Прилепъ, Кукушъ, Воденъ и другаде. Чорбаджии и гърците го подгонили. Димитъръ навсъкожде казвалъ: „Дошло е време да имаме наше народно училище, наша църква, наша книга, наши свещеници и владици“. Димитъръ обиколилъ цѣла Македония, запозналъ се съ народни люде и родолюбци. Той отишель да види Сърбия, Босна, Херцеговина и Сремъ (Славония). Тамъ той се запозналъ съ сърби, бошняци, хървати и всички го наследчили да се бори съ фанариотските (гръцките) владици и свещеници. Хърватите му казвали и поръчвали: будните македонци здраво да пазятъ славянския народъ отъ фанариотите.

Въ туй време Константинъ, Димитровиятъ братъ, най-първо училъ въ Струга, сетне въ Охридъ. Братъ му Димитъръ го пратилъ на свои разноски да свърши гимназията въ Янина (1848—1852). Подиръ това го завель въ Атина, да свърши и университета (1852—1856). Презъ тѣзи години Константинъ презъ лѣтните ваканции прекарвалъ въ Струга и записвалъ по поръжка отъ брата си народни пѣсни отъ майка си и отъ други пѣвци и пѣвици.

Въ 1856 год. дошло въ Македония известие да се избератъ нѣколко способни младежи, за да се изпратятъ на учение въ Русия. Избранъ билъ Константинъ Миладиновъ. Презъ 1857 год. той стигналъ въ Москва и постѫпилъ въ университета да учи славянски езици.

Димитъръ — учителъ въ Кукушъ

Като пѫтувалъ по Македония, Димитъръ се запозналъ и сприятелилъ съ будния младежъ Райко Жинзифовъ отъ Велесь. Двамата решили да идатъ учители въ Кукушъ (1857—1858). Гражданите отъ Кукушъ ги